

Tähelepanu! Tegemist on töödokumendiga, milles on tööühma poolt esitatud soovitusel (07.07.2023)!

Eesti keel teise keelena põhikoolis

Soovituslik õpitulemuste ja õppesisu jaotus klassiti on koostatud 11. märtsil 2023 jõustunud PRÕK lisa 1 alusel.

I kooliaste	
Kooliastme lõpuks taotletavad teadmised, oskused ja hoiakud 3. klassi lõpetaja väärtustab eesti keelt kui avaliku suhtluse vahendit ning saavutab eakohase A2-keeleteadustaseme, mis tähendab, et ta: 1) saab aru lihtsatest kirjalikest ja suulistest tekstidest; 2) väljendab oma vajadusi, kirjeldab lähiümbrust, inimesi ja toiminguid, osaleb lihtsas lühivestluses; 3) leiab vajalikku infot ümbritsevast keskkonnast; 4) koostab kirjalikke lihtsaid lühitekste; 5) teab mõningate Eestis ja oma kodukohas toimuvate ürituste nimetusi ja tuntud inimeste nimesid; 6) tunneb ja järgib esmaseid viisakusnorme.	Kooliastme õpitulemused Õpilane: 1) saab aru lihtsast selgest aeglasest seotud kõnest; 2) saab aru eakohastest lühikestest lihtsatest suulistest tekstidest, nagu juhised, teated, sõnumid jmt; 3) saab üldiselt aru lühikestest aeglastest selgetest salvestistest, nagu saatelõigud, lühifilmid jmt; 4) leiab ja mõistab vajalikku olmeteavet lihtsamatest tarbetekstidest, näiteks sõidu- ja tunniplaanid, ajakavad, kuulutused, teated, reklaamid, menüüd, juhised, hoiatused jmt; 5) saab üldjoontes aru tava-suhtluse lihtsatest kirjalikest sõnumitest ja kirjadest; 6) saab aru lihtsamases keeles ilukirjandus- ja meediatekstide põhisust; 7) leiab talle vajalikku teavet trüki- ja veebisõnastikest ning teatmeteostest; 8) kasutab igapäevaseid viisakusväljendeid; 9) kirjeldab ja tutvustab lihtsal viisil inimesi, kohti, asju ja tegevusi; 10) jutustab endale olulistest sündmustest; 11) väljendab ja selgitab lühidalt oma arvamusi, kavatsusi, vajadusi, meeldimist ja mitte-meeldimist; 12) suhtleb vestluspartneri toel lihtsamates endale vajalikes ja huvipakkuvates olukordades; 13) esitab küsimusi tavatoimingute kohta ja vastab küsimustele, teeb ettepanekuid ja vastab teiste ettepanekutele, väljendab nõustumist või keeldumist; 14) kirjutab lühikesi lihtsaid sõnumeid endale olulistel teemadel; 15) kirjutab sidusat teksti oma eluoluga seotud teemadel; 16) paneb kuulmise järgi kirja lühikest lihtsat infot; 17) valdab tavaolukordades suhtlemisel vajalikku põhisõnavara; 18) tuletab konteksti põhjal mõne tundmatu sõna tähenduse; 19) kasutab grammatika põhitähtsusi tuttavas olukorras üldjoontes arusaadavalt; 20) hääldab sõnu ja lauseid piisavalt selgelt ja arusaadavalt.
1. klass – soovituslik õpitulemuste jaotus	1. klass – soovituslik õppesisu
Õpilane 1) saab aru lihtsatest igapäevastest väljenditest ja lühikestest lausetest;	Mina ja teised Tervitamine, vabandamine, enese-, pereliikmete- ja kaaslaste tutvustamine ja kirjeldamine. Perekonnaliikmed. Minu klass, minu õpetaja,

Tähelepanu! Tegemist on tödodokumentidega, milles on tööühikute poolt esitatud soovitusel (07.07.2023)!

- 2) teab 1. klassi eesti keele õppekavas esitatud temaatika piires sõnu, peamiselt nimetavas käändes;
- 3) loeb teksti sõna haaval, kõne tekstist aeglasemalt;
- 4) reageerib adekvaatselt lihtsatele küsimustele ja korraldustele;
- 5) on omandanud õppekava raames esmased teadmised Eestist;
- 6) suhtub positiivselt eesti keele õppimisse;
- 7) oskab vastata küsimuste toel loetust;
- 8) moodustab pildi põhjal lihtlauseid;
- 9) tutvub tähestikuga;
- 10) teeb häälikuanalüüsi;
- 11) oskab määrata suuliselt häälikute olemasolu ja järjekorda sõnas(kahe- kuni nelja-häälikulistest sõnadest);
- 12) eristab ja märgib kirjas lühikest ja pikka täishäälikut;
- 13) kasutab suurt algustähte lause alguses, tuttavate nimedes;
- 14) teeb ära kirja tahvlilt, tahvlinäidise järgi täidab õpilaspäevikut;
- 15) oskab etteütlemise järgi kirjutada lihtsamaid sõnu (2–3 tähte);
- 16) hoiab kirjutusvahendit ja istub kirjutamisel, joonistamisel õigesti;
- 17) oskab õpetaja juhendamisel töötada paaris.

Edasijõudnutele

- 1) on lugenud vähemalt üht lasteraamatut;
- 2) kirjutab k, p, t sõna algusesse;
- 3) lauselõpumärgid;
- 4) õigesti kirjutab mitmuse tunnust -d;
- 5) õigesti kirjutab tegusõna lõppu -b ja -vad;
- 6) kirjutab etteütlemise järgi lihtlauseid;
- 7) teeb ära kirja tahvlilt ja õpikust, tahvlinäidise järgi;
- 8) leiab talle vajalikku teavet trüki- ja veebisõnastikest ning teatmeteostest.

Värvide nimetused. Värvid

Kool ja klassiruum, seal leiduvad esemed. Käitumine koolis. Õppeainete nimetused. Tegevused tunnis. Tunniplaan

Trüki- ja kirjatähtede tundmine pildis ja kirjas.

Kodu ja lähiümbrus

Kodu: asukoht (nt linn, küla, tänav, telefoninumber) mööbel, kodus olevad asjad. *Koduümbrus kodukoha loodus (nt lilled, puud, põõsad, linnud, loomad). Koduloomad.*

Kodused tegevused (nt koristamine, söömine, pesemine, riietumine); perekondlikud sündmused (nt sünnipäevad, isadepäev).

Liiklusvahendid ja koolitee.

Aastaajad ja kuud, nädalapäevad, ilm.

Silvi Väljal "Jussikese seitse sõpra"

Margit Sarapik "Kalendrilinna lood"

Igapäevaelu: õppimine ja töö

Koolitee, koolipäev (kool ja klass, õppeained ja tunniplaan, koolitarbed, õppetegevused, kell ja kellaaeg). Kellaaeg, täis- ja pooltund.

Kehaosad

Riietusesemed. Müts, sall ja kindad

Emotsioonid

Tervis (nt enesetunne, arsti juures käimine);

Eesti ja teised riigid

Eesti sümbolika.

Suuremad linnad (nt pealinn Tallinn, Tartu, Pärnu, Kuressaare, Narva, Viljandi); Eesti Noorsooteatri külastus, koos nuku muuseumiga

Rahvakalendri tähtpäevad (nt mardipäev, kadripäev, jõulud, vastlapäev), sõbrapäev, emadepäev, laulupidu - Kui sul tuju hea

Söögikorrad, söögid, joogid, toiduainete nimetused.

Lemmik multifilm Lotte

Metsloomad <https://www.loodusmuuseum.ee/et/classes>

Tegevused õues.

Vaba aeg

Minu huvid. Huviringid. Muusika instrumendid

Mängud, mänguasjade nimetused, mängujuhendid.

Laulu- ja ringmängud mängude käsklused ja juhendid (tuntumate mängude, sh laulumängude käsklused ja läbiviimine).

Tähelepanu! Tegemist on töödokumendiga, milles on tööühma poolt esitatud soovitusel (07.07.2023)!

	<p>Tegevused õues. Vaba aeg koos perega. Puhkepäevade ja koolivaheaja tegevused; lemmiktegevused (nt lugemine, tantsimine, sport, mängud, ühistegevused sõpradega); Kauplused: kaupade nimetused, suhtlemine müüjaga, ostmine, maksmine. Rahaühikud. Suvised tegevused <i>Grammatika</i> <i>Tähestik, täis-, kaas-, sulghäälik, kes?, mis?, mida teevad? mida teevad? mitmus. Suur algustäht-lause algus, nimed. Lauselõpumärgid.</i></p>
<p>2. klass – soovituslik õpitulemuste jaotus</p>	<p>2. klass – soovituslik õppesisu</p>
<p>Õpilane</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) saab aru lihtsatest igapäevastest väljenditest ja lühikestest lausetest; 2) loeb dialoogi; 3) kasutab õpitud väljendeid ja lühilauseid oma vajaduste väljendamiseks ning oma lähiümbruse (pere, kodu, kooli) kirjeldamiseks; 4) reageerib adekvaatselt lihtsatele küsimustele ja korraldustele; 5) on omandanud õppekava raames esmased teadmised Eestist ja eesti kultuurist; 6) suhtub positiivselt eesti keele õppimisse; 7) töötab tekstiga eakohaste juhiste alusel; 8) on lugenud vähemalt ühe lasteraamatu; 9) esitab peast kahte luuletust; 10) koostab lühemat suulist juttu pildiseeria või küsimuste abil; 11) väljendab end arusaadavalt suhtlusolukordades: palumine, küsimine, keeldumine, vabandamine, tänamine; 12) loeb ladusalt ja ilmekalt päheõpitud nelja realist luuletust; 13) eristab täis- ja kaashäälikut, sõna, liitsõna, lauset; 14) kasutab suurt algustähte inimeste, loomade ja kooli nimes, tuntud kohanimedes; 15) oskab lause lõppu panna kas punkti või küsimärgi; 16) kirjutab väikesi ja suuri kirjatähti (lahuskiri või siduskiri); 17) kirjutab loetava käekirjaga; 	<p>Mina ja teised</p> <p>Enese, pereliikmete, kaaslaste ja sõprade tutvustamine ning kirjeldamine Jutustab oma perest: nimed, kes on peres. Kirjeldab pereliikmete välimust, iseloomujooni. Tervitab, jätab huvasti. Kooliasjad Riideesemed. Kodu ja lähiümbrus Värvid Kodukoht; Turul-puu-,juur ja köögiviljad. Muinasjutu “Naeris” lavastamine Liiklusvahendid Ellen Niit “Rongisõit” Rongisõit Loomaaed, vööramaaloomad Koduloomad Ametid Jõulu sümboolika ja talverõõmud Eesti ja teised riigid ning nende kultuur Naaberriigid, pealinnad, põhirahvused, keel. Eesti kaart, linnad Eesti sümboolika (rahvuslill-rukkilill, rahvuskivi-paekivi, rahvuslind – suitsupääsuke, lipp, vapp, vapil on kolm sinist lõvi). Menüü</p>

Tähelepanu! Tegemist on tödodokumentidega, milles on tööühikute poolt esitatud soovitusel (07.07.2023)!

<p>18) oskab vihikusse paigutada tööd, kirjutada pealkirja, kuupäeva; 19) täidab õpilaspäevikut (kirjutab tunniplaani üks nädal ette, märgib kodused tööd õpetaja juhendamisel); 20) teeb ära kirja nii tahvli kui õpikust; 21) oskab eristada jutukest ja luuletust; 22) oskab õpetaja juhendamisel töötada nii paaris kui ka rühmas.</p> <p>Edasijõudnutele</p> <ol style="list-style-type: none">1) loeb ladusalt, ilmekalt ja õigesti õpitud teksti;2) on lugenud vähemalt kaks lasteraamatut;3) saab aru õppimata tekstist;4) parandab oma lugemisviga lauses, kui vastavale lausele tähelepanu juhitakse;5) mõistab loetu sisu ja oskab vastata küsimustele;6) selgitab sõbrale lihtsamat mängu või tööjuhendit;7) mõtleb jutule algust ja lõppu;8) kirjutab etteütlust õpitud keelendite ulatuses kuni 15 sõna9) annab küsimuste toel arusaadavalt edasi õpitud pala, loetud raamatut;10) leiab talle vajalikku teavet trüki- ja veebisõnastikest ning teatmeteostest;	<p>Igapäevaelu, õppimine ja töö Tervis; koolipäev, koolitee. Huviringid Vaba aja veetmise kohad Päev, nädal, kuu, kalender, kell</p> <p>Vaba aeg Lemmiktegevused Mängude käsklused ja juhendid Piknik Leiutised Suveplaanid</p> <p>Grammatika Tähestik, täis-, -kaas-, sulghäälik, täis- ja kaashäälikuühend. Pööramine.. Suur algustäht-lause algus, nimed. Lauselõpumärgid.</p>
<p>3. klass – soovituslik õpitulemuste jaotus</p>	<p>3. klass – soovituslik õppesisu</p>
<p>Õpilane</p> <ol style="list-style-type: none">1) saab aru igapäevastest väljenditest ja lühikestest lausetest;2) kasutab õpitud väljendeid ja lühilauseid oma vajaduste väljendamiseks ning oma lähiümbruse (pere, kodu, kooli) kirjeldamiseks;3) reageerib adekvaatselt lihtsatele küsimustele ja korraldustele;4) on omandanud õppekava raames esmased teadmised Eestist ja eesti kultuurist;5) suhtub positiivselt eesti keele õppimisse;6) koostab suulist ja kirjalikku juttu pildiseeria, tugisõnade, küsimuste abil;7) töötab tekstiga juhiste alusel;8) tunneb ära, mis on jutustus, luuletus, näidend, muinasjutt;	<p>Mina ja teised Enese, pereliikmete, kaaslaste ja sõprade tutvustamine ning kirjeldamine. Tunniplaan Kooliruumid Järgarvud Kuupäevad Lastekirjanik – Kristiina Kass “Nõianeiu Nöbinina” <u>Telesari "Nõianeiu Nöbinina"</u> Sport Spordipäev – spordialad Transport – Millega? Ainsus, mitmus, loetlemine. Matk – Kellega? Mets ja sellega kaasnevad ohud. https://sagadi.ee/looduskool/opilasprogrammid/1-3-klass</p>

Tähelepanu! Tegemist on tödodokumentidega, milles on tööühma poolt esitatud soovitusel (07.07.2023)!

<p>9) kasutab suurt algustähte lause algul, inimese- ja loomanimedes ning tuntumates kohanimedes;</p> <p>10) oskab tähestikku, teab ja tunneb eesti keele häälikuid;</p> <p>11) oskab nimetada vastandtähtedega sõnu;</p> <p>12) teab komaga ja komata sidesõnu;</p> <p>13) tunneb ära sõnaliikidest nimi-, omadus- ja tegusõnu ning liitsõnu;</p> <p>14) oskab märkida mitmuse lõppu ja tegusõna pöördelõppe oskab õpetaja juhendamisel töötada nii paaris kui ka rühmas kirjutab sidusat teksti oma eluoluga seotud teemadel;</p> <p>15) on lugenud vähemalt kaks lasteraamatut;</p> <p>Edasijõudnutele</p> <p>1) koostab suulist ja kirjalikku juttu pildiseeria, tugisõnade, küsimuste abil, mõtleb jutule lõpp või algus;</p> <p>2) töötab tekstiga juhiste alusel;</p> <p>3) tunneb ära, mis on jutustus, luuletus, näidend, muinasjutt, mõistatus;</p> <p>4) oskab tuntumate sõnade algusesse kirjutada g, b, d ning h sõna algusesse;</p> <p>5) piiritleb lauset ja paneb lause lõppu määrke; kasutab kõnes ja kirjas terviklauseid;</p> <p>6) leiab sama- ja vastandtähtedega sõnu;</p> <p>7) kasutab lihtsamat sõnastikku, teatmeteost;</p> <p>8) oskab õigesti kirjutada asesõnu;</p> <p>9) silbitab, poolitab sõnu;</p> <p>10) teab i ja j õigekirjareegleid;</p> <p>11) oskab tähestiku abil koostada lihtsamat nimekirja;</p> <p>12) leiab talle vajalikku teavet trüki- ja veebisõnastikest ning teatmeteostest;</p> <p>13) on lugenud vähemalt kolm lasteraamatut.</p>	<p>Lastekirjanik- Leelo Tungal erinevad luuleraamatud</p> <p>Kodu ja lähiümbrus</p> <p>Kodukoht; kodukoha loodus; kodused toimingud; perekondlikud sündmused. Mängud. Võrdlus(suur, suurem, kõige suurem)</p> <p>Omadussõna</p> <p>Vastandsõna</p> <p>Lastekirjanik Ilmar Tomusk “Tere, Volli”</p> <p>Raamatukogu ja raamatud</p> <p>Kellele? Kus?</p> <p>Asesõna</p> <p>Lastekirjanik Aino Pervik “Paula jõulud”</p> <p>Tüdrukute ja poiste tegevuse</p> <p>Toidud</p> <p>Lastekirjanik Heljo Mänd “Tuulehunn”</p> <p>Eesti ja teised riigid</p> <p>Suuremad linnad; aastaring; rahvakalendri tähtpäevad.</p> <p>Riigid ja nende kultuur</p> <p>Naaberriigid; pealinnad, põhirahvused, keel.</p> <p>Sünnipäev/kutse</p> <p>Igapäevaelu, õppimine ja töö</p> <p>Tervis; haigused, arsti juures</p> <p>https://tervisemuuseum.ee/haridus/muuseumitunnid/i-kooliaste/</p> <p>Lastekirjanik Andrus Kivirähk “Karneval ja kartulisalat”</p> <p>Kodumasinad</p> <p>Sõbrad</p> <p>Lastekirjanik Piret Raud “Natuke napakad lood”</p> <p>Vaba aeg</p> <p>Lemmiktegevused, mängude käsklused ja juhendid.</p> <p>Ootan suve.</p> <p>https://meremuuseum.ee/lennusadam/lastele-peredele/muuseumitunnid/</p> <p>Grammatika</p> <p>Tähestik, täis-, -kaas-, sulghäälik, täis- ja kaashäälikuühend. Pööramine. Suur algustäht – lause algus, nimed. Lauselõpumärgid. Omadussõna, tegusõna, küsisõna. Kellega? Millega? Kus? Asesõna. Vastandsõna. Võõrsõna. Silbitamine, poolitamine. I ja j õigekiri. Sidesõnad. Võrdlus. Samatähenduslikud sõnad, H sõna alguses.</p>
---	---

Tähelepanu! Tegemist on töödokumendiga, milles on tööruhma poolt esitatud soovitusel (07.07.2023)!

https://portaal.eki.ee/ , õpikusõnastikud.	
II kooliaste	
<p>Kooliastme lõpuks taotletavad teadmised, oskused ja hoiakud</p> <p>6. klassi lõpetaja väärtustab eesti keelt kui kultuuri kandjat ja avaliku suhtluse vahendit ning saavutab eakohase B1-keeleskustaseme, mis tähendab, et ta:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) saab aru kirjalikest ja suulistest tekstidest; 2) väljendab ja põhjendab oma arvamust, räägib oma kogemustest ja kavatsustest, tuleb toime igapäevastes suhtlusolukordades; 3) kasutab leitud infot suhtlusülesannete täitmiseks; 4) koostab isiklike lihtsaid eri tüüpi tekste; 5) on kursis mõningate Eestis ja oma kodukohas toimivate või toimunud üritustega ja tuntud inimeste tegevusega; 6) tunneb ja kasutab mõningaid eestikeelseid meediaväljaandeid; 7) tunneb ja järgib üldisi viisakusnorme. 	<p>Kooliastme õpitulemused</p> <p>Õpilane:</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) tuleb toime igapäevastes suhtlusolukordades; 2) saab aru lühematest lihtsamatest teadetest, sõnumitest, juhustest ja kirjadest; 3) saab aru tuttava sisu ja selge ülesehitusega suulistest ja kirjalikest meediatekstidest; 4) saab aru eakohase eestikeelse filmi põhisisust; 5) leiab ja mõistab asjakohast teavet tarbetekstidest, näiteks teated, kirjad, voldikud, kuulutused, reklaamid, juhised, hoiatused jmt; 6) loeb eakohast ilukirjandusteksti ja mõistab selle põhisisu; 7) leiab vajalikku teavet trüki- ja veebisõnastikest ning teatmeteostest; 8) räägib lihtsate seostatud lausetega tuttavatel teemadel; 9) vestleb kaaslastega, esitab küsimusi ja vastab neile; 10) jagab lihtsaid juhiseid, teeb ettepanekuid ja vastab neile; 11) kirjeldab sündmusi, olukordi, kohti, tegevusi ja inimesi; 12) väljendab ja selgitab oma vajadusi, soove ja emotsioone, tuleb toime igapäevaelu olukordades; 13) vahendab raamatu või filmi põhisisu ning väljendab oma muljeid ja mõtteid; 14) avaldab arvamust tuttavatel teemal ja põhjendab oma seisukohta; 15) kirjutab ja täidab lihtsaid tarbetekste, nagu kutse, sõnum, e-kiri, avaldus, ankeet; 16) kirjutab kirjeldavaid ja jutustavaid tekste tuttavatel teemadel; 17) valdab põhisõnavara, vajaduse korral lihtsustab sõnumit või sõnastab oma teksti ümber; 18) tuletab konteksti põhjal sõnade tähendusi; 19) kasutab grammatika põhitarindeid võrdlemisi korrektselt; 20) hääldab sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt.
4. klass – soovituslik õpitulemuste jaotus	
<p>Õpilane</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) tuleb toime igapäevastes suhtlusolukordades õpitud sõnavara ulatuses (nt poes, apteegis ühistranspordis); 2) saab aru lühematest lihtsamatest teadetest, sõnumitest, juhustest ja kirjadest (kuulutus, küsitlus, tööjuhised, päevaplaanid); 3) saab aru tuttava sisu ja selge ülesehitusega suulistest ja kirjalikest meediatekstidest; 	<p>4. klass – soovituslik õppesisu</p> <p>Mina ja teised Suhtlemine pereliikmete ja koolikaaslastega; viisakusväljendid.</p> <p>Kodu ja lähiümbrus Elu linnas ja maal; looduse märgid; kodu kirjeldamine; lemmikloomad; töövahendid ning kohustused kodus; rõõmsad ja kurvad sündmused peres; peretraditsioonid.</p> <p>Eesti ja maailm</p>

Tähelepanu! Tegemist on tödodokumentidega, milles on tööühikute poolt esitatud soovitusel (07.07.2023)!

<ol style="list-style-type: none">4) saab aru eakohase eestikeelse filmi põhisust;5) leiab ja mõistab asjakohast teavet tarbetekstidest, näiteks teated, kirjad, voldikud, kuulutused, reklaamid, juhised, hoiatused jmt;6) loeb eakohast ilukirjandusteksti ja mõistab selle põhisust (vahendab raamatu või filmi põhisust);7) leiab vajalikku teavet trüki- ja veebisõnastikest ning teatmeteostest;8) räägib lihtsate seostatud lausetega tuttavatel teemadel;9) vestleb kaaslastega, esitab küsimusi ja vastab neile;10) jagab lihtsamaid juhiseid (käskiv kõneviis);11) kirjeldab kohti, tegevusi ja inimesi ;12) väljendab ja selgitab oma vajadusi, soove ja emotsioone;13) kirjutab ja täidab lihtsamaid tarbetekste, nagu kutse, sõnum, ankeet, e-kiri nii paber kandjal kui ka arvutis;14) valdab õpitud põhisõnavara;15) kasutab grammatika põhitarindeid võrdlemisi korrektselt;16) hääldab sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt.	<p>Eesti geograafiline asukoht; ilm; riigi- ja rahvussümboolika; riigipühad ja riiklikud tähtpäevad; üldrahalikud sündmused; naaberriigid; pealinnad, põhirahvused, keel, kultuuritavad, huvipakkuvad paigad, muuseumid.</p> <p>Igapäeva elu Aja planeerimine; avalikud kohad/asutused (poes, apteegis, ühistranspordis, haiglas/polikliinikus jm); turvaline liikumine; tee küsimine ja juhatamine; igapäevased tegevused ja olukorrad.</p> <p>Õppimine ja töö Koolielu (tunni tegevused, koolitoit, koolitarbed, tunniplaan); ametid, töökohad, tegevused tööl.</p> <p>Vaba aeg Koolivälise tegevus; huvid; laagrid; lugemiseelised; perepuhkus; spordialad ning sportlikud tegevused.</p> <p>Tervis ja tervislik eluviis Tervis (haigused, põhjused, ravimine), sport, tervislik toitumine. Soovituslik ilukirjandus: H.Vaher "Jõesaare poisid", H.Nolmet "Koerailm", M.Sillaots "Trips, Traps, Trull ja teised", K.Kass "Kasper ja viis tarka kassi", H.Laas "Varblase jõuluvana", K.Priilinn "Anna ja tema merisiga Julius", J.Vaiksoo "Lumemõll" jt. Soovituslikud filmid: "Nukitsamees", "Arabella - mereröövli tütar" Soovituslikud meediaallikad: "Täheke", "Hea laps", Lasteekraan, järjejutud jt; Soovituslikud veebisõnastikud. www.sonaveeb.ee, www.eki.ee, https://www.filosoft.ee/gene_et/, https://www.filosoft.ee/html_speller_et/</p> <p>Grammatika: nimisõna; ainsus ja mitmus; nimisõna käänamine ainsuses; omadussõnade võrdlusastmed; sünonüümid ja antonüümid; tegusõnade pööramine olevikus ja minevikus (nt rääkima, tegema, õppima, ärkama, sööma jt); tegusõnade rektsioon (nt armastan, aitan, käin); käskiv kõneviis; sõnamoodustus (liitsõnad); küsisõnad; asesõnad; sidesõnad; põhi- ja järgarvsõnad; lauseehitus.</p>
<p>Edasijõudnutele</p> <ol style="list-style-type: none">1) mõistab fraase ja väljendeid, mis seostuvad igapäevase eluga (nt põhiline isiku- ja pereteave, sisseostud, kodukoht, kool), kui esitus on selge ja aeglane;2) suudab üldiselt tabada mõttevahetuse teemat, kui vesteldakse aeglaselt ja selgelt;3) suudab jälgida telereklaami, filmitutvustusi või -stseene ja tunneb ära käsitletavat teemat, kui pilt toetab olulisel määral mõistmist ning esitus on selge ja suhteliselt aeglane;4) mõistab kõige tähtsamat infot lühikestes reklaamides, mis tutvustavad huvipakkuvaid kaupu ja teenuseid (nt CD-d, videomängud, reisitutvustused);5) suudab tabada uudiste teemat, kui kajastatakse sündmusi, õnnetusi jm ja kui pilt esitust toetab ning esitus on selge ja suhteliselt aeglane;6) tabab asjassepuutuvat teavet lihtsamates tekstis (kirjad, e-kirjad, brošüürid, lühikesed leheloed, postitused jm), kus kirjeldatakse sündmusi;7) mõistab eakohaseid lihtsaid tekste tuttavatel konkreetsetel teemadel, kui tekstis kasutatakse igapäeva- või koolielus sageli esitatavat keelt;	

Tähelepanu! Tegemist on tödodokumendiga, milles on töörühma poolt esitatud soovitusel (07.07.2023)!

- 8) mõistab nõudeid (nt ohutusnõuded), kui need on lihtsas keeles;
- 9) oskab lihtsal viisil kirjeldada ja tutvustada inimesi, elutingimusi ning igapäevatoiminguid;
- 10) oskab kirjeldada plaane ja kokkuleppeid, harjumusi ja tavapäraseid toiminguid, toimunud tegevusi ja isiklikke kogemusi;
- 11) oskab ootuspärastel õpitud teemadel edastada lühikesi ettevalmistatud teateid;
- 12) oskab esitada lühikese selgeks õpitud ettekande endale tuttavatel igapäevateemal ning lühidalt põhjendada ja selgitada arvamusi, plaane ja toiminguid;
- 13) oskab kirjutada lihtsaid tekste tuttavatel huvipakkuvatel teemadel, ühendades lauseid sidesõnadega ja, sest ning siis, nii paberikandjal kui ka arvutis;
- 14) oskab esitada küsimusi ja küsimustele vastata ning vahetada mõtteid ja infot tuttavatel teemadel ootuspärastes igapäevastes olukordades;
- 15) suudab osaleda igapäevases lühivestluses, kui kõneaine pakub talle huvi;
- 16) oskab arutada, mida õhtul, nädalavahetusel või koolivaheajal ette võtta;
- 17) oskab vahetada infot tekstisõnumi, e-kirja või lühikese kirja teel, vastates küsimustele;
oskab lihtsas keeles väljendada oma muljeid ja arvamusi huvipakkuvatel teemadel, kasutades igapäevast põhisisõnavara ja väljendeid;

5. klass – soovituslik õpitulemuste jaotus

Õpilane

- 1) tuleb toime igapäevastes suhtlusolukordades;
- 2) saab aru lühematest lihtsamatest teadetest, sõnumitest, juhustest ja kirjadest (kuulutused, saatekavad, küsitlused, reeglid, ilmateated, tööjuhised/soovitused, sõiduplaanid, blogid, postitused, päevaplaanid, reklaamid, tänukirjad);
- 3) saab aru tuttava sisu ja selge ülesehitusega suulistest ja kirjalikest meediatekstidest;
- 4) saab aru eakohase eestikeelse filmi põhisisust;
- 5) loeb eakohast ilukirjandusteksti ja mõistab selle põhisisu
- 6) vahendab raamatu või filmi põhisisu;
- 7) leiab vajalikku teavet trüki- ja veebisõnastikest ning teatmeteostest;
- 8) räägib lihtsate seostatud lausetega tuttavatel teemadel;
- 9) vestleb kaaslastega, esitab küsimusi ja vastab neile;
- 10) jagab lihtsamaid juhiseid, teeb ettepanekuid ja vastab neile;
- 11) kirjeldab sündmusi, olukordi, kohti, tegevusi ja inimesi;
- 12) väljendab ja selgitab oma vajadusi, soove ja emotsioone, tuleb toime igapäevaelu olukordades;
- 13) avaldab arvamust tuttavatel teemadel;
- 14) kirjutab ja täidab lihtsamaid tarbetekste, nagu kutse, sõnum, e-kiri, ankeet nii paberikandjal kui ka arvutis;

5. klass – soovituslik õppesisu

Mina ja teised

Suhted peres ja koolis, emotsioonid ja tuju, ootused ja hirmud, unistused ja pettumused.

Kodu ja lähiümbrus

Erinevad kodud, elu linnas ja maal, koduümbrus, kodutööd, aia- ja õuetööd, unistuste kodu, liiklus, tee juhatamine, õnnetused teel.

Eesti ja maailm

Ilm ja kliima; Eesti looduslikud kohad (metsad, sood, looduskaitsealad, jõed, järved), Eesti meedia (ajakirjandus, televisioon, raadio, internetiallikad), Eesti ja teiste riikide traditsioonid ja tähtpäevad.

Igapäevaelu

meedia (ajakirjandus, televisioon, internet, sotsiaalvõrgustikud, interneti ohud ja võimalused).

Õppimine ja töö

Koolielu, lemmiktegevused koolis/tunnis; koolimeedia (kooliraadio/TV/ajaleht), vahetundide tegevused; koolimaja/ruumide kirjeldamine, kooliraamatukogu; korrapidamine, koolimaja hoidmine; koolivorm (selle eeldused ja puudused), huviharidus (spordi-, kunstiringid); kooli traditsioonid ja tähtpäevad; e-õpe, koolitoit, õpilasvahetused, koolivahetused, unistuste kool.

Vaba aeg

Koolivaheaegade tegemised.

Tervis ja tervislik eluviis

Terviseprobleemid (õnnetusjuhtumid, haigused: ennetamine, ravimine).

Soovituslik ilukirjandus: A.Kivirähki jutud, I.Tomusk "Digipöörane kool", J.Põldma "Džudopoisid", H.Käit "Aardejaht Nõmmel", "Erik kivisüda", "Eia jõulud Tondikakul", K.Priilinn "Evelini uued lood" jt

Tähelepanu! Tegemist on töödokumendiga, milles on tööühma poolt esitatud soovitusused (07.07.2023)!

<p>15) kirjutab kirjeldavaid ja jutustavaid tekste lihtsamatel tuttavatel teemadel nii paber kandjal kui ka arvutis;;</p> <p>16) valdab põhisonavara, vajaduse korral lihtsustab sõnumit.</p> <p>17) kasutab grammatika põhitarindeid võrdlemisi korrektselt;</p> <p>18) hääldab sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt.</p>	<p>Soovituslikud filmid: “Erik kivisüda”, “Eia jõulud Tondikakul”, “Supilinna salaselts”, “Väikelinna detektiivid” jt</p> <p>Soovituslikud meediaallikad: “Hea laps”, “Postimees Juunior”, “Minu maailm”, lasteekraan, järjejutud jt.</p> <p>Soovituslikud veebisõnastikud: www.sonaveeb.ee, www.eki.ee, https://www.filosoft.ee/gene_et/, https://www.filosoft.ee/html_speller_et/</p> <p>Grammatika: nimisõnade käänamine ainsuses ja mitmuses; omadussõnade võrdlusastmed; tegusõnade pööramine olevikus ja minevikus (<i>sh astmevahelduslikud tegusõnad: tundma, kandma, hoidma, lugema, tegema</i>); tegusõnade rektsioon (<i>nt aitan, kuulan, loen, vaatan, soovin, unistan jt</i>); sihitis; põhi- ja järgarvsõnad; sõnamoodustus (liitsõnad).</p>
<p>Edasijõudnutele</p>	
<ol style="list-style-type: none"> 1) mõistab fraase ja väljendeid, mis seostuvad esmatähtsate valdkondadega (nt põhiline isiku- ja pereteave, sisseostud, kodukoht, töö), kui esitus on selge ja aeglane; 2) suudab üldiselt tabada mõttevahetuse teemat, kui vesteldakse aeglaselt ja selgelt. 3) suudab jälgida lihtsat, selge ülesehitusega ettekannet või esitlust, kui seda toetatakse slaidide, konkreetsete näidete või diagrammidega. 4) suudab üldjoontes mõista lihtsat teavet, mida esitatakse ootuspärasel olukorras (nt giidiga ekskursioonil); 5) mõistab olulist infot ajalehe või ajakirja lihtsates otsesõnalistes reklaamides; 6) mõistab üldjoontes uudislugu, mis kajastab tuttavat tüüpi sündmust, kui loo sisu on tuttav ja ootuspärane. 7) oskab leida peamist infot lühikesest uudisloost või lihtsast artiklist, milles arudel, nimedel, illustatsioonidel ja pealkirjadel on oluline roll ja nad toetavad teksti mõistmist; 8) mõistab nõudeid (nt ohutusnõuded), kui need on lihtsas keeles; 9) oskab lihtsal viisil kirjeldada ja tutvustada inimesi, elutingimusi ning igapäevatoiminguid; 10) oskab kirjeldada plaane ja kokkuleppeid, harjumusi ja tavapäraseid toiminguid, toimunud tegevusi ja isiklike kogemusi; 11) oskab ootuspärastel õpitud teemadel edastada lühikesi ettevalmistatud teateid; 12) oskab esitada lühikesel selgeks õpitud ettekande endale tuttav igapäevateemal ning lühidalt põhjendada ja selgitada arvamusi, plaane ja toiminguid; 13) oskab kirjutada lihtsamaid fraase ja lauseid, ühendades neid lihtsate sidesõnadega nagu ja, aga ning sest; 14) suudab üsna vabalt suhelda selgelt piiritletud olukordades ja tuleb toime lühivestlustes, kui vestluskaaslane teda vajaduse korral aitab; 15) suudab osaleda igapäevases lühivestluses, kui kõneaine pakub talle huvi; 16) oskab arutada, mida õhtul või nädalavahetusel ette võtta; 17) oskab telekommunikatsioonivahendite kaudu vahetada sõpradega lihtsaid uudiseid, teha plaane ja leppida kokku kohtumisi; 18) oskab kirjeldada postitustes igapäevaasju, sündmusi ja tundeid, piirdudes lihtsate peamiste üksikasjadega. Oskab kommenteerida teiste postitusi, kui need on lihtsas keeles kirjutatud/viibeldud, reageerib lisatud meediafailidele, väljendades lihtsal viisil üllatust, huvi ja ükskõiksust. 	
<p>6. klass – soovituslik õpitulemuste jaotus</p>	<p>6. klass – soovituslik õppesisu</p>
<p>Õpilane</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) tuleb toime igapäevastes suhtlusolukordades; 	<p>Mina ja teised</p> <p>Suhtlemine kaaslastega, tunded ja emotsioonid, teistega arvestamine, toimetulek rasketes olukordades, abi ja toetamine, heategevus, suhted koolis ja peres, kiusamine ja vägivald.</p>

Tähelepanu! Tegemist on töödokumendiga, milles on töörühma poolt esitatud soovitusused (07.07.2023)!

<p>2) saab aru lühematest lihtsamatest teadetest, sõnumitest, juhistest ja kirjadest;</p> <p>3) saab aru tuttava sisu ja selge ülesehitusega suulistest ja kirjalikest meediatekstidest;</p> <p>4) saab aru eakohase eestikeelse filmi põhisistust;</p> <p>5) loeb eakohast ilukirjandusteksti ja mõistab selle põhisisu vahendab raamatu või filmi põhisisu ning väljendab oma muljeid ja mõtteid;</p> <p>6) leiab vajalikku teavet trüki- ja veebisõnastikest ning teatmeteostest;</p> <p>7) räägib lihtsate seostatud lausetega tuttavatel teemadel;</p> <p>8) vestleb kaaslastega, esitab küsimusi ja vastab neile;</p> <p>9) jagab lihtsamaid juhiseid, teeb ettepanekuid ja vastab neile;</p> <p>10) kirjeldab sündmusi, olukordi, kohti, tegevusi ja inimesi;</p> <p>11) väljendab ja selgitab oma vajadusi, soove ja emotsioone, tuleb toime igapäeva elu olukordades;</p> <p>12) avaldab arvamust tuttavatel teemadel ja põhjendab oma seisukohta;</p> <p>13) kirjutab ja täidab lihtsamaid tarbetekste, nagu kutse, sõnum, e-kiri, teade, kiri, avaldus, ankeet, kuulutus, sõbrapäevik, suvekaart, motivatsioonikiri, päevik nii paber- kui ka arvutis;;</p> <p>14) kirjutab kirjeldavaid ja jutustavaid tekste tuttavatel teemadel nii paber- kui ka arvutis;;</p> <p>15) valdab põhisoõnavara, vajaduse korral lihtsustab sõnumit või sõnastab oma teksti ümber;</p> <p>16) tuletab konteksti põhjal sõnade tähendusi;</p> <p>17) kasutab grammatika põhitarindeid võrdlemise korrektselt;</p> <p>18) hääldab sõnu ja lauseid üldiselt selgelt ja arusaadavalt.</p>	<p>Kodu ja lähiümbrus Elu linnas ja maal (tegevused erinevatel aastaaegadel); lemmikloomad (hooldamine ja tähtsus), keskkonnahoid ja looduskaitse.</p> <p>Eesti ja maailm Ilm ja kliima; kultuur ja traditsioonid, riiklikud tähtpäevad; meedia (teater, ilukirjandus, ajakirjandus, televisioon, filmikunst, muusika, radio), Euroopa riigid ja nende kultuur; vaatamisväärsused, muuseumid, sambad; maailmaimed.</p> <p>Igapäevaelu Rahatarkus, taaskasutus, raha teemine, suveks tööle, õpilasmalev, vabatahtlikud; liiklusvahendid; tehnika (nutiseadmed); käitumine avalikes kohtades (toidu- ja riidepoes, kohvikus, restoranis).</p> <p>Õppimine ja töö Ametid ja töökohad (elukutse valik, elukestev õpe); huvid ja fännlus.</p> <p>Vaba aeg Meelelahutus (kinos, teatris, kontserdil), reisimine Eestis ja maailmas.</p> <p>Tervis ja tervislik eluviis Tervise eest hoolitsemine; toitumine; füüsiline, sotsiaalne ja vaimne tervis; sõltuvused. Soovituslik ilukirjandus: Ene Sepp "Jagatud suvi", Ilmar Toomusk "Inglid kuuendas B-s, Silvia Rannamaa "Kadri", A.Kivirähki jutud, Aino Pervik "Kallis härra Q", Mihkel Ulman, Kati Saara Vatmann "Röövlirahnu Martin", Reeli Reinaus "Vanalinna detektiivid. Mustpeade maalid", Helen Käit "Kristiine poisid tegutsevad" Soovituslikud filmid: "Seltsimees laps", "Vehkleja", "Lapsmasin" Soovituslikud meediaallikad: "Postimees Juunior", "Minu maailm", lasteekraan, järjejutud Soovituslikud veebisõnastikud: www.sonaveeb.ee, www.eki.ee, http://dict.ibs.ee/syn/, https://www.filosoft.ee/gene_et/, https://www.filosoft.ee/html_speller_et/ Grammatika: nimisõnade käänamine ainsuses ja mitmuses, suur ja väike algustäht, omadussõnade võrdlusastmed (sh lühike ülivõrre), verbi rektsioon, i-mineviku tegusõnad ja nende rektsioon, tingiv kõneviis, umbisikuline tegumood, lõpetamata ja lõpetatud tegevus (<i>sihitise käänded</i>), arvsõna vormid, liide -gi/-ki, kaassõnad.</p>
<p>Edasijõudnutele</p> <ol style="list-style-type: none">1. Mõistab otsesõnalist faktiteavet või lühikesi lugusid ning esituse põhipunkte igapäeva elu või kooliga seotud teemal, tabades nii üldist sõnumit kui ka spetsiifilisi üksikasju, kui see esitatakse selgelt ja üldiselt;2. Suudab jälgida suurt osa igapäevavestlusest ja arutlusest või pikema mõttevahetuse põhipunkte, kui esitus on selge ning ühiskeelne;3. Mõistab otsesõnalise monoloogi (nt giidiga ekskursioon) põhipunkte, kui esitus on selge ja üsna aeglane;4. Mõistab teadaandeid lennu-, bussi- ja rongijaamas ning lennukis, bussis ja rongis, kui esitus on selge ja taustamüra minimaalne;	

Tähelepanu! Tegemist on töödokumendiga, milles on tööruhma poolt esitatud soovitused (07.07.2023)!

- Suudab tabada tuttavalt teemal telesaadete (nt intervjuud, lühiloengud ja reportaažid) põhipunkte, kui esitus on suhteliselt aeglane ja selge;
- Mõistab otsesõnalisi faktipõhiseid tekste, e-kirju või postitusi rahuldaval tasemel, kui teema kuulub tema huvivaldkonda;
- Mõistab sündmusi, tundeid ja soove kirjeldavaid isiklikke kirju piisavalt, et pidada kirjavahetust;
- Mõistab olulist infot ajalehe või ajakirja lihtsates otsesõnalistes reklaamides, kui neis ei ole liiga palju lühendeid.
- Oskab hinnata, kas artikkel või arvustus on vajalikul teemal.
- Tabab selge arutluskäiguga tekstide põhijäreldusi ning suudab jälgida käsitletava teema arutluskäiku, kuid ei pruugi aru saada üksikasjadest;
- Mõistab seadmete selgeid otsesõnalisi kasutusjuhendeid;
- Loeb laiale lugejaskonnale mõeldud ajalehe- või ajakirjaartikleid, mis käsitlevad filme, raamatuid, kontserte jm, ja mõistab nende põhipunkte;
- Mõistab lihtsaid luuletusi ja laulusõnu, kui need on otsesõnalised ja lihtsas stiilis;
- Mõistab reisikirju, milles peamiselt kirjeldatakse toimunud sündmusi ja kirjutaja kogemusi või avastusi;
- Vaadates või kuulates lühikest lugu suudab ennustada, mis edasi saab;
- Oskab esitada võrdlemisi ladusaid, kuid üldsõnalisi kirjeldusi mõnel oma huvivaldkonna teemal, väljendades mõtteid lihtsa järjendina.
- Oskab vahetada, üle küsida ja kinnitada infot; tuleb toime harvaesinevas olukorras ja oskab selgitada, milles seisneb probleem. Oskab väljendada mõtteid abstraktsemal või kultuuriteemal (nt filmid, raamatud, muusika).
- Tuleb lihtsat keelt kasutades toime enamikus reisiolukordades.
- Oskab ettevalmistuseta vestlusse astuda, kui kõneaine on tuttav, ning avaldada isiklikku arvamust, vahetada infot teda huvitavate või igapäevaelu puudutavate teemade kohta (nt perekond, harrastused, kool, reisimine, päevasündmused);
- Oskab selgelt väljendada tundeid kogetu kohta ja neid tundeid põhjendada;
- Oskab seisukohta põhjendada nii, et tema mõttekäiku suudetakse enamasti raskusteta jälgida;
- Oskab pidada ettevalmistatud otsesõnalise ettekanne tuttavalt teemal, nii et ettekanne on piisavalt selge, et olla pingutuseta jälgitav, ja selle põhipunktid on võrdlemisi täpselt esitatud;
- Oskab edasi anda ootamatute sündmuste (nt õnnetusjuhtumid) üksikasju, samuti raamatu või filmi sisu;
- Oskab kirjeldada unistusi, soove ja püüdlusi, tegelikke või kujutlevaid sündmusi ning lugu jutustada;
- Oskab koostada isiklikke kirju ja teateid, küsides või edastades lihtsat hädavajalikku teavet, tuues välja enda jaoks olulised aspektid;
- Oskab kirjalikult vahendada kogemusi, kirjeldades tundeid ja reaktsioone lihtsa seotud tekstina;
- Oskab objekte kirjeldada tunnuste kaudu, kuid vajalik sõna ei meenu;
- Oskab vajalikku tähendust edasi anda mingi asendusväljendiga (nt *auto, mis veab inimesi* bussi tähenduses);
- Harjutab ja katsetab uusi sõnastusviise ja väljendeid, küsides tagasisidet;
- Oskab katkenud vestlust uuesti alustada, kasutades teistsugust taktikat või parandada valesti kasutatud ajavormi või väljendeid, kui vestluskaaslane probleemile tähelepanu juhib;

III kooliaste

9. klassi lõpetaja väärtustab eesti keelt kui kultuuri kandjat ja avaliku suhtluse vahendit ning saavutab eakohase B2-keeleskustaseme, mis tähendab, et ta:

III kooliaste

Õpilane:

- kasutab teadlikult eesti keele oskuse arendamiseks keelekeskkonna võimalusi;

Tähelepanu! Tegemist on töödokumendiga, milles on tööühma poolt esitatud soovitusel (07.07.2023)!

<ol style="list-style-type: none"> 1) mõistab konkreetsel ja abstraktsel teemal tekste; 2) suhtleb loomulikult ja ladusalt erinevatel teemadel; 3) väljendab, põhjendab ja kaitseb oma seisukohti; 4) loob sidusaid ja loogilisi eri tüüpi tekste eri teemadel; 5) on üldiselt kursis Eestis ja oma kodukohas toimuvate või toimunud olulisemate üritustega ja tuntud inimeste tegevusega; 6) tunneb ja kasutab mõningaid eestikeelseid meediaväljaandeid; 7) teadvustab eesti kultuuri suhtlustavade eripära ning arvestab neid suhtluses. 	<ol style="list-style-type: none"> 2) saab aru erisuguse pikkuse ja keerukusega suuliste tekstide põhisisuks; 3) jälgib vilunud kõnelejate elavat mõttevahetust ning saab aru selgelt struktureeritud diskussioonist; 4) jälgib eakohaseid ettekandeid ja esitlusi, leiab infot ja teeb kokkuvõtte; 5) saab aru enamikust suulistest ja kirjalikest üldkeelsetest tarbe- ja meediatekstidest; 6) jälgib ja mõistab eakohaste arvamuse- ja probleem artiklite arutluskäiku; 7) loeb eakohaseid eri žanris ilukirjandus tekste, analüüsib nende sisu ja mõistab sõnumit; 8) suhtleb ettevalmistuseta küllaltki ladusalt, väljendab oma seisukohti, tundeid ja soove, reageerib kaaslaste jutule; 9) osaleb arutelus, väljendub selgelt ja üksikasjalikult mitmesugustel teemadel, esitab argumentide ja näidetega toetatud seisukohti ja põhjendusi; 10) peab selgelt struktureeritud ettekande, toob esile olulisemad seisukohad ning poolt- ja vastuargumente; 11) kirjutab eri tüüpi tarbetekste, näiteks avaldus, motivatsioonikiri, elulookirjeldus, seletuskiri, e-kiri, ning vormistab need korrektselt; 12) kirjutab jutustavaid ja kirjeldavaid tekste nii realistlikus kui ka fantastilises laadis; 13) kirjutab arutlevaid tekste, esitab poolt- ja vastuargumente, toob näiteid ning sõnastab kokkuvõtte; 14) kirjutab raamatu-, filmi- või teatriarvustuse; 15) valdab üldsõnavara, väljendub selgelt, täpselt ja varieeruvalt; 16) valdab grammatika tarindeid; 17) hääldab sõnu ja lauseid selgelt ja loomulikult; 18) arvestab keeleliste vahendite valikul suhtluse eesmärki, partnerit ja olukorda; 19) ühendab lausungid selgelt ja loogiliselt sidusaks tekstiks, liigendab teksti lõikudeks; 20) järgib õigekirjareegleid.
<p>7. klass – soovituslik õpitulemuste jaotus</p>	<p>7. klass – soovituslik õppesisu</p>
<p>Õpilane</p> <ol style="list-style-type: none"> 1) suhtleb eesti keeles igapäevastes suhtlusolukordades väljaspool kooli; 2) kasutab eestikeelset internetikeskkonda õpitegevuses ja enda huvialadega seoses; 3) saab aru erisuguse pikkuse ja keerukusega suuliste tekstide põhisisust; 4) jälgib mõttevahetust tuttavatel teemadel ning saab aru selgelt struktureeritud diskussiooni põhisisust; 	<p>Mina ja teised</p> <p>Kes ma olen? Sündmused peres ja peretraditsioonid. Minu juured ja päritolu. Kelle moodi ma olen? Põnev sugulane. Minu eeskujud. Toimetulek raskustega perekonnas. Koostöö teistega, head grupisuhted.</p> <p>Mina internetis: mida ja kui palju avaldada. Netisõber.</p> <p>- Harno.ee – põhikooli eksamid</p> <p>- piltide kirjeldamine</p> <p>- arvamuste avaldamine</p> <p>Kodu ja lähiümbrus</p>

Tähelepanu! Tegemist on töödokumendiga, milles on tööühma poolt esitatud soovitused (07.07.2023)!

<p>5) jälgib eakohaseid ettekandeid ja esitlusi, leiab infot ja teeb kokkuvõtte,</p> <p>6) teeb kirjalikke märkmeid loetud või kuulnud teksti kohta;</p> <p>7) saab aru enamikust suulistest ja kirjalikest üldkeelsetest tarbetekstidest;</p> <p>8) loeb eakohaseid eri žanris ilukirjandustekste, mõistab põhisõnumit ning avaldab loetu kohta arvamust;</p> <p>9) suhtleb ettevalmistuseta küllaltki ladusalt tuttavatel teemal, väljendab oma seisukohti, tundeid ja soove, reageerib kaaslaste jutule;</p> <p>10) jutustab endast ja oma elu sündmustest, kirjeldab ennast, kirjutab oma eesti sõbrale kirja endast;</p> <p>11) jutustab ettevalmistatud tekstis endaga seotud minevikusündmusest selgelt ja arusaadavalt;</p> <p>12) osaleb arutelus, väljendab seisukohti tuttavatel teemadel, esitab argumentide ja näidetega toetatud seisukohti ja põhjendusi;</p> <p>13) tutvustab suuliselt üht tuntud eesti muusikut ja / või kunstnikku;</p> <p>14) esitab selgelt struktureeritud ettekande;</p> <p>15) kirjutab vabas vormis tarbetekste, näiteks kuulutus, järelepärimine, teade, kutse, blogi;</p> <p>16) koostab alusteksti, näiteks mõistekaart, pilt või video, põhjal jutustavaid ja kirjeldavaid tekste nii realistlikus kui ka fantastilises laadis;</p> <p>17) valdab üldsõnavara tuttavatel teemal;</p> <p>18) valdab grammatika tarindeid; moodustab tüüpsõna eeskujul sõnavorme,</p> <p>19) väljendab ennast grammatiliselt õigesti õpitu piires;</p> <p>20) hääldab sõnu ja lauseid selgelt ja loomulikult;</p> <p>21) valib erinevates suhtlussituatsioonides sobivad keelelised vahendid;</p> <p>22) ühendab lausungid sidusaks tekstiks, liigendab teksti lõikudeks;</p> <p>23) järgib õigekirjareegleid õpitu piires.</p>	<p>Erinevad elamutüübid: eramaja, kortermaja, ühiselamu, suvila. Erinevad piirkonnad, nt keskus, puhkeala, kesklinn, äärelinn, tööstusrajoon. Nn tark maja. Remont. Kinnisvarakuulutused.</p> <p>Eesti Eesti looduse omapära võrreldes teiste maadega. Looduskaitsealad. Põnev taime- või loomaliik. Traditsioonilised muusikaüritused. Muusikakonkursid ja -saated. Kujutava kunsti liigid. Muuseumid, näitused, galeriid. Tänavakunst. Lähem tutvus ühe Eesti kunstniku või muusikuga.</p> <p>Riigid ja nende kultuur Reisikogemused. Reisikaaslased, reisimise viisid, reisieesmärgid ja sihtkohad. Reisi korraldamine.</p> <p>Igapäeva elu, õppimine ja töö Pere eelarve ja taskuraha. Ostukohtade võrdlus, internetikaubandus. Ostunimekirja koostamine. Kokkuvõtteid ja säästmise. Õpilasesinduse roll koolis. AI ja tõlkeprogrammide kasutamine koolitöös. Vastutustundlik loomapidamine. https://www.fin.ee/finantspoliitika-valissuhted/rahatarkus/oppematerjalid-ii-kooliaste</p> <p>Vaba aeg, minu ajakasutus Kuidas leida sobiv harrastusvõimalus. Harrastusest saab kutsumus. Spordiüritused, harrastussport ja võistlussport. Peod, pidulikud sündmused, perepeod ja peod sõpradega.</p> <p>Tervis Tervislikud eluviisid. Terviserisk. Liikumine.</p>
<p>8. klass – soovituslik õpitulemuste jaotus</p>	<p>8. klass – soovituslik õppesisu</p>
<p>Õpilane</p>	<p>Mina ja teised</p>

Tähelepanu! Tegemist on tödodokumentidega, milles on tööühikute poolt esitatud soovitusused (07.07.2023)!

<ol style="list-style-type: none">1) kasutab Eesti Keele Instituudi veebisõnastikke keele rikastamiseks ja enesekontrolliks;2) oskab kasutada eestikeelse meedia pakutavaid võimalusi info leidmiseks ja keele õppimiseks, oskab nimetada eestikeelseid väljaandeid;3) kasutab keele õppimiseks infokeskkonda, näiteks sildid, kuulutused, reklaamid ja juhised;4) eristab tuntumaid kõnekeelseid keelendeid, valib kõnelemisel ja kirjutamisel sõltuvalt suhtlusolukorrast sobivad keelendid;5) kasutab ametlikus suhtlussituatsioonis sobivat suhtlusstiili ja eesti keelele omaseid keelendeid pöördumiseks, tervitamiseks, huvi üles näitamiseks ja suhtluse lõpetamiseks;6) saab aru erisuguse pikkuse ja keerukusega oma huvivaldkondade, üldiste ning õpi- ja elutabeliste kirjalike ja suuliste tekstide põhisust;7) teeb kuulnud või loetud intervjuu põhjal kokkuvõtte;8) jälgib mitme osalejaga struktureeritud mõttevahetust ning toob välja mõned põhiseisukohad;9) korduva kuulamise võimalusel teeb kokkuvõtte videoloengust tuttavale teemal;10) saab aru üldkeeliselisest või oma huvialaga seotud meelatuslikust või enesediagnostilisest kirjalikust valikvastustega testist;11) saab aru tuttavale teemal antud soovitustest ja oskab neid ise koostada suuliselt ja kirjalikult;12) jälgib ja mõistab eakohaste arvamuse- ja probleemartiklite arutluskäiku, esitab enda seisukoha;13) loeb eakohaseid eri žanris ilukirjandustekste, mõistab põhisisu kui ka kõik pole arusaadav, avaldab loetu kohta arvamust;14) suhtleb tuttavale teemal ettevalmistuseta küllaltki lodusalt, väljendab oma seisukohti, tundeid ja soove, reageerib kaaslaste jutule asjakohaselt ja viisakalt;15) osaleb arutelus, esitab argumentide ja näidetega toetatud seisukohti ja põhjendusi, kasutab kaaslaste jutule reageerimiseks ja sõnajärje saamiseks sobivaid keelendeid;	<p>Isikuomadused, võimed, tugevad ja nõrgad küljed erinevates olukordades. Sõprus, armastus ja heade suhete hoidmine.</p> <p>Erilised inimesed: erivajadused, anded ja omapärad.</p> <p>Kodu ja lähiümbrus Ümbruskond ja elukeskkond. Kodukoha rajatised, asutused ja ettevõtted. Tähtsad sündmused kodukandis. Liiklemisvõimalused, vahendid ja taristu. Jalakäijasõbralik linn.</p> <p>Eesti Loodusväärtuslikud ja kultuuriväärtuslikud objektid. UNESCO maailmapärand Eestis. Muuseumid, külastused ja virtuaaluurid. Õppekäigud.</p> <p>Riigid ja nende kultuur Euroopa Liit, sümbolid, riigid ja keeled. Eesti roll Euroopa Liidus. Tuntud eestlased maailmas. Tuntud teistest rahvustest inimesed Eestis.</p> <p>Igapäevaelu, õppimine ja töö Tõhus õppimine. Mina õppijana. Õpikeskkonna mõju õppimisele. Erinevad õppimisvõimalused ja koolid. Ohutus. Liiklusohutus liigeldes ratta või tõukerattaga. Veeohutus. Ohutud peod ja suhtlemine võõraga. Hädaabinumbrile helistamine. Mittetulundusühingud Eestis ja nende roll ühiskonnas. Vabatahtliku töö võimalused õpilastele. Infotehnoloogia: riistvara, kasutusvõimalused keeleõppes. Sotsiaalmeedia ja äpid. Turvaline internet. Eesti Rahvusringhääling: meediakanalid, rubriigid err.ee lehel. Noortele suunatud saated. Uudistesaaated.</p> <p>Vaba aeg Aktiivse puhkuse vajalikkus ja võimalused.</p> <p>Tervis Füüsiline ja vaimne tervis. Vaimse tasakaalu toetamine.</p> <p>Soovituslik lugemisvara: Aidi Vallik "Kuidas elad, Ann?" ja "Mis teha, Ann?" Soovituslikud meediaallikad: ERR, "Postimees juunior", Soovituslikud saated: "Maailma kõige targem rahvas", üks portreesaade, "Novaator", ERR "Nova", ERR "Ringvaade", ERR "Osoon" - eestikeelsete subtiitrite võimalus, ERR "Kuula rändajat"</p> <p>Soovituslikud filmid: "Kalev", "Tagurpidi torn", "Polaarpoiss"</p>
---	--

Tähelepanu! Tegemist on töödokumendiga, milles on tööruhma poolt esitatud soovitused (07.07.2023)!

<p>16) peab selgelt struktureeritud ettekande, toob esile olulisemad seisukohad ning poolt- ja vastuargumendid, pöördub kuulajate poole ning lõpetab ettekande asjakohaselt ning head tava silmas pidades;</p> <p>17) kirjutab eri tüüpi tarbetekste, näiteks järelepärimine, motivatsioonikiri, avaldus, seletuskiri, ning oskab neid korrektselt vormistada;</p> <p>18) kirjeldab möödunud sündmust või kogemust kirjeldava teksti;</p> <p>19) kirjutab arutlevaid tekste, kus esitab poolt- ja vastuargumente, toob näiteid ning sõnastab kokkuvõtte;</p> <p>20) saab aru õpitud teemaga seotud üldkasutatavatest rahvapärastest ütlustest ja vanasõnadest;</p> <p>21) hääldab sõnu ja lauseid selgelt ja loomulikult;</p> <p>22) ühendab lausungid sidusaks tekstiks, liigendab teksti lõikudeks;</p> <p>23) kirjutab korrektselt järgides õigekirjareegleid õpitu piires.</p>	
9. klass – soovituslik õpitulemuste jaotus	9. klass – soovituslik õppesisu
<p>Õpilane</p> <p>1) väärtustab eesti keelt ja kultuuri, kasutab teadlikult eesti keele oskuse arendamiseks eestikeelset keelekeskkonda;</p> <p>2) kasutab õppes ajakohaseid keeletehnoloogilisi vahendeid eesmärgipäraselt, arvestab digiturvalisuse nõuetega;</p> <p>3) saab aru erineva pikkuse ja keerukusega suuliste tekstide põhisisust, mõistab nii kirja- kui kõnekeelt.</p> <p>4) jälgib vilunud kõnelejate elavat mõttevahetust ning saab aru selgelt struktureeritud diskussioonist;</p> <p>5) jälgib eakohaseid ettekandeid ja esitlusi, leiab infot ja teeb kokkuvõtte, avaldab oma arvamust, esitab vastuväiteid;</p> <p>6) saab aru enamikust suulistest ja kirjalikest üldkeelsetest tarbe- ja meediatekstidest, eristab kvaliteetajakirjandust kollasest;</p> <p>7) jälgib ja mõistab arvamuse- ja probleemartiklite ning saadete arutluskäiku usaldusväärsetest allikatest;</p> <p>8) loeb keeletasemele vastavaid eri žanris ilukirjandustekste, analüüsib nende sisu ja mõistab sõnumit;</p>	<p>Mina ja teised:</p> <p>Avalik ja privaatne suhtlemine. (diguhtlus: e-kiri, sotsiaalvõrgustikud). meilietikett. Turvaline digisuhtlus, koostöö veebikeskkonnas. Diguhtluses kasutatav släng ja lühendid. Küberkiusamine ja viisakas käitumine võrgus. Küberturvalisus ja pahavara. Lähisuhted, põlvkondlik erinevus mõtteviisis, sugulased ja sugupuud, armastus- ja sõprussuhted, psühholoogiline suhtlusbarjäär, suhte probleemide ja konfliktide ennetamine ning lahendamine. Enesejuhtimisoskus ja eneseanalüüs.</p> <p>https://courses.cs.ut.ee/t/digiopik/Digitaalnohutus/Tund29</p> <p>https://www.teeviit.ee/kuidas-oppida-ennast-tundma/</p> <p>https://edidaktikum.ee/et/content/enesejuhtimisoskuste-arendamise-m%C3%A4ng</p> <p><u>Juhendid haridusametitele - RAJALEIDJA</u></p> <p>Kodu ja lähiümbrus</p> <p>Kogukondlikud rahvaalgatused, „Teeme ära!” talgud.</p> <p>Rohepööre. Looduskaitse ja -hoid, prügi sorteerimine, taaskasutus ja pakendiringlus. Säätlik eluviis.</p> <p>Heakord ja heakorranõuded.</p> <p>Eesti</p> <p>Eesti eripära/koht/tuntus maailmas: e-riik, puhas keskkond, PISA-testide tulemused.</p> <p>https://www.puhkaeestis.ee/et/puhka-eestis/milles-on-eestlased-parimad</p>

Tähelepanu! Tegemist on tödodokumentidega, milles on tööühikute poolt esitatud soovitusel (07.07.2023)!

<p>9) suhtleb ettevalmistuseta küllaltki lüüdselt tuttavatel ja eale vastavatel teemadel, väljendab oma seisukohti, tundeid ja soove, reageerib kaaslaste jutule aktuaalsetel teemadel;</p> <p>10) osaleb arutelus, väitluses, väljendub selgelt, üksikasjalikult ning argumenteeritult eakohastel ja aktuaalsetel teemadel.</p> <p>11) peab selgelt struktureeritud ettekande tuttavatel teemal või alusteksti põhjal, esitab olulisemad seisukohad ning poolt- ja vastuargumendid;</p> <p>12) kirjutab/koostab eri tüüpi tarbetekste, näiteks kandideerimisdokumente: avaldus, motivatsioonikiri, elulookirjeldus, seletuskiri, volitus,</p> <p>13) e-kiri, ning vormistab need korrektselt;</p> <p>14) kirjutab jutustavaid ja kirjeldavaid tekste nii realistlikus kui ka fantastilises laadis,</p> <p>15) kirjutab arutlevaid tekste, esitab poolt- ja vastuargumente, toob näiteid ning sõnastab kokkuvõtte alustekstide põhjal;</p> <p>16) kirjutab raamatu-, filmi-, teatri-, saate-, videoarvustuse loetu, nähtu, kuuldu põhjal;</p> <p>17) valdab üldsõnavara tuttavatel ja aktuaalsetel teemadel, väljendub selgelt, täpselt ja varieeruvalt;</p> <p>18) tunneb eesti keele grammatikat õpitu piires, tunneb sõna- ja sõnavormide moodustamise viise;</p> <p>19) hääldab sõnu ja lauseid selgelt ja loomulikult;</p> <p>20) arvestab keeleliste vahendite valikul suhtluse eesmärki, partnerit ja olukorda nii koolis kui ka väljaspool kooli.</p> <p>21) kasutab liit- ja lihtlauseid, lauselühendiga lauseid, otsekõnet; ühendab lausungid selgelt ja loogiliselt struktureeritud sidusaks tekstiks;</p> <p>22) kirjeldab eesti keele häälikusüsteemi, eristab sõnaliike ja -vorme, järgib õigekirjareegleid õpitu piires;</p> <p>23) tunneb eesti keele sõnamoodustuse põhimõtteid.</p>	<p>https://www.hm.ee/pisa, Eesti keele kui riigikeele väärtustamine ja tähtsus, eestlaste välja- ja sisseränne; eesti keel ja kultuur maailmas. https://ekkm.estinst.ee/; https://ekkm.estinst.ee/eesti-keele-ope-valismaal/ Eesti noored ja teadus. Vabariiklikud teema-aastad. Eesti keele keskkonnad, eesti tuntumad kirjanikud ning tüvitekstid. Rakett 69 https://rakett69.ee/; telesaade NOVA https://lasteekraan.err.ee/1038738, https://keeleabi.eki.ee/pdf/vaikesed_tarbetekstid2.pdf), https://sonaveeb.ee/; www.eki.ee; https://www.filosoft.ee/gene_et/, https://www.filosoft.ee/html_speller_et/ Eestikeelsed teabeallikad. Info kriitiline hindamine.</p> <p>Riigid ja nende kultuur https://www.opiq.ee/kit/331/chapter/18594: Riigiaparaat ja selle valitsemine. https://valitsus.ee/strateegia-eesti-2035-arengukavad-ja-planeering/tegevuskava/ Erinevate rahvaste stereotüübid, tavad ja kombad. https://www.taskutark.ee/study/uhiskonnaopetus-6-klassile/83597/ Heategevusüritused, tänuüritused. Noorteorganisatsioonid, noortevahetus; õpilaste õpiränne. https://erasmus-plus.ec.europa.eu/et/opportunities/opportunities-for-individuals/pupil-mobility; https://www.yfu.ee/vahetusopilane/taotlemine/</p> <p>Igapäevaelu. Õppimine ja töö Formaalse ja mitteformaalse keeleõppe võimalused: tandemõpe, õpilasvõistlused, kohtumisõhtud, keelesõber, keeleklubid ja -kohvikud jt; Edasiõppimine: kutseõpe; õpipoisi õpe, õpilasvahetus; noorte tööhõive ja teenimisvõimalused: õpilasfirmad, töövarjupäevad, äriideede arendusnädalavahetused ehk <i>Hacketonid, start-up'id</i>. Kandideerimiseks vajalikud tarbetekstid.</p> <p>Vaba aeg Noorte vaba aeg ja tegevusetus. Tegevusetuse põhjused ja tagajärjed (suitsetamine, e-sigaretid, uimastid, ülekaal jt). Turvalisuse tagamine. Aktiivne puhkus: matkad, jalgrattaretked, kultuurireisid, noortelaagrid; Huvitegevus: kujutatav kunst, muusika, kirjandus, film, teater, fotograafia, sport, tants, käsitöö, kogumine jt loovtegevused; https://arhiiv.err.ee/audio/vaata/uudised-haridusministeerium-korraldab-suveks-opilaslagraid-et-tosta-laste-opihuvi; https://haridusportaal.edu.ee/artiklid/noortelaagrid-ja-malevad</p>
---	--

Tähelepanu! Tegemist on töödokumendiga, milles on tööühma poolt esitatud soovitused (07.07.2023)!

Tervis ja tervislik eluviis

Füüsilise ja vaimse tervise tasakaal, terviseriskid, istuv eluviis, netisõltuvus jne, tasakaalustatud toitumine.

Kriisiabi numbrid: 1247 või 116006.

<https://www.112.ee/et/juhend/aita-ennast-ja-teisi/112-lastele>

<https://www.112.ee/et/juhend/aita-ennast-ja-teisi/ohvriabi-kriisitelefoni-116-006>

Laste varjupaigad/turvakodud.

<https://www.google.com/search?client=firefox-b-d&q=Teeme+%C3%A4ra>

Soovituslikud kirjandusteosed:

Jaanus Vaiksoo „King nr 39”, „King nr 40”, King nr 41”, Andrus Kivirähk „Rehepapp ehk November”, Margus Karu “Nullpunkt”.

Soovituslikud filmid:

“November”, “Nullpunkt”, “Eia jõulud Tondikakul”, “Nimed marmortahvilil”.

Soovituslikud meediaväljaanded ja -kanalid:

<https://jupiter.err.ee/filmid>;

<https://www.efis.ee/>

ETV, ETV+, Vikerraadio, Eesti Päevaleht; Postimees; jupiter.err.ee